

OGLAŠAJTE V
NAJBOLJSEM
SLOVENSKEM
ČASOPISU

Izvršujemo vsakovrstne
tiskovine

ENAKOPRAVNOST

EQUALITY

NEODVIŠEN DNEVNIK ZA SLOVENSKE DELAVCE V AMERIKI

ADVERTISE IN
THE BEST
SLOVENE NEWSPAPER
Commercial Printing of
All Kinds

VOL. XXXIV.—LETO XXXIV.

CLEVELAND, OHIO, MONDAY (PONEDELJEK), MARCH 12, 1951

ŠTEVILKA (NUMBER) 50

NOVI GROBOVI

FRANK JANCHER

Po štiridnevni boleznj je preminil na svojem domu dobro poznani Frank Jancher, star 88 let. Stanovalec je na 13707 Rugby Rd. Doma je bil iz Ilove Gore, odkoder je prišel v Ameriko pred 62 leti. Bil je ustanovitelj pred 62 leti. Bil je ustanovitelj družstva sv. Vida, št. 25 KSKJ.

Tukaj zapušča sina Franka J., ml., dve hčeri Mrs. Josephine Champa in Mrs. Alice Kaprol, tri vnuke, brata Antona in več sorodnikov. Soproga Anna je umrla pred 10 leti, sin Joseph pred 30 leti in hčer Mrs. Ann Kaprol pred devetimi meseci. Pogreb se vrši v sredo zjutraj ob 9.45 uri iz pogrebnega zavoda Josepha Zele in sinovi, 458 E. 152 St., v cerkev Marije Vnebovzete ob 10.30 uri in nato v družinsko grobnico na pokopališču Calvary.

AGNES MATJASIC

Snoči ob 8.30 uri je preminila na svojem domu Agnes Matjasic, vdova, rojena Juratic. Stanovalec je na 1434 E. 45 St. Doma je bila iz Slarske vasi št. 2, Bela krajina. Stara je bila 79 let. Tukaj zapušča sestro Katarino in v Pittsburghu, Pa., sestro Marijo. Pogreb oskrbuje pogrebni zavod A. Grdina in sinovi, 1053 E. 62 St.

LOUIS CVERTNIK

Včeraj zjutraj ob 4.55 uri je preminil na svojem domu Louis Cvertnik, star 71 let, stanujoč na 14805 Sylvia Ave. Doma je bil iz Raka na Dolenjskem, odkoder je prišel v Ameriko leta 1906. Bil je član društva Sloboda št. 235 HBZ in podr. št. 3 SMZ/Dolgo let je delal pri Willard Storage Battery Co.

Tukaj zapušča žaljučo soprogo Frances, rojeno Golob, doma iz Smartne, dve hčeri Mrs. Frances Bolden in Mrs. Dorothy Mastrangelo, šest sinov: Victor, Louis, Albert, Andrew, John in 1/Sgt. William, ki se nahaja na Koreji, ter 10 vnukov. Pogreb se vrši v sredo zjutraj ob 8.45 uri iz pogrebnega zavoda August F. Svetek, 478 E. 52 St., v cerkev Marije Vnebovzete ob 9.30 uri in nato na pokopališču Calvary.

LOUIS BARTOL

Po daljšem rahlem zdravju je preminil na svojem domu poznani Louis Bartol, star 63 let, stanujoč na 16207 Huntmere Ave. Doma je bil iz vasi Travniki pri Loškem potoku, odkoder je prišel v Ameriko pred 39 leti. Bil je član društva V boj, št. 53 SNPJ; društva Blejsko jezero, št. 27 SDZ, in Boilermakers uni-je, 416 pri New York Central železnici, kjer je bil uposlen 37 let. Bil je tudi delničar Slovenskega delavskega doma na Waterloo Rd.

Tukaj zapušča soprogo Mary, rojeno Kordish, doma od istotam kot pokojnik, hčer Mrs. Josephine Glavan, dva vnuka, brata John in Frank, sestri Mrs. Mary Strazisar in Mrs. Jennie Klinek ter več sorodnikov. Pogreb se vrši danes popoldne ob 1.30 uri iz pogrebnega zavoda Josepha Zele in sinovi, 458 E. 152 St., na pokopališču Highland Park.

Blizu milijon Amerikancev umrlo v vojnah izza l. 1775

WASHINGTON, 11. marca—Zadnje poročilo tajništva obrambe je najavilo število 52,448 kot število ameriških žrtev na Koreji. Od teh je bilo 8,853 mrtvih, 9899 pogrešanih, ostali pa ranjeni. Če se oziramo na število mrtvih, pride na dan 30 mrtvih Amerikancev, odkar se je začela junija lanskega leta vojna na Koreji.

Ameriška zgodovina se je tako približala milijonu mrtvih Amerikancev, ki so dali v vojnah življenje za svojo domovino.

Ko je počil prvi strel 1775 leta v Lexingtonu, Mass., pa do osvobodilne ameriške vojne, je dalo 6,168 vojakov življenje za ameriško svobodo.

Ameriška državljanska vojna v preteklem stoletju je bila izredno krvava. Severni del Amerike je trpel 364,331 in južni del 133,821 na izgubah.

V prvi svetovni vojni, da imenujemo le važnejše morije, je bilo 130,274 ameriških vojakov mrtvih, a druga svetovna vojna je terjala težje žrtve, ko je bilo 227,872 Amerikancev ubitih v borbah in 325,464 mrtvih tudi v vojni, toda iz drugih vzrokov.

Ameriška žrtev in dar na oltar domovine s lastnim življenjem se je te dni približal milijonu, ki ga je ali ga bo te dni zabeležil s svojo krvjo neznani junak na Koreji.

Dasi številka milijon zveni na prvi pogled strašno, vendar primerja je z žrtvami drugih narodov, ni tako strašna. V prvi svetovni vojni so znašale samo francoske izgube 1,357,800 mrtvih, a skupno število mrtvih v tej vojni je znašalo 8,500,000.

Koliko pa znaša število žrtev zadnje vojne, ni še mogoče ugotoviti. Zadnja vojna je imela to posebnost, ker ni imela samo izrazitih front, ampak so se uprizarjale krvave morije v zaledju med civilnim prebivalstvom, ko so stranke s totalitarnim programom ustvarile v zaledju shvojo fronto; dalje so avijoni bombardirali zaledja, a končno vojno stanje še ni prenehalo, ker ni mirovni pogodbe.

INFLUENZA NARAŠČA

WASHINGTON, 11. marca.—Zdravstvene oblasti javljajo, da je influenza v močnem naraščanju in da se je v zadnjem tednu v primeri s prejšnjim skoraj podvojila, a istočasno povdajajo, da je število obolelih slučajev letos vsekakor manjše kot lansko leto v istem času.

URANIUM NAJDEN V MEKSIKO

MEKSIKO CITY, 11. marca.—List "El Universal" poroča, da so našli v južni Meksiki dvoje velikih in bogatih ležišč uranija.

JOSEPH LESNAK

Po daljši boleznj je preminil Joseph Lesnak, star 64 let, samski in stanujoč pri družini Petkovek na 965 Addison Rd. Doma je bil iz vasi Lesnak na Notranjskem, kjer zapušča več sorodnikov. V Ameriki se je nahajal 48 let in je bil ustanovitelj društva Glas clevelandskih delavcev št. 9 SDZ.

Tukaj nekje zapušča brata Matevža. Pogreb se vrši v sredo zjutraj ob 8.45 uri iz pogrebnega zavoda Josepha Zele in sinovi, 6502 St. Clair Ave., v cerkev sv. Vida ob 9.30 uri in nato na pokopališču Calvary.

SVOJEVRSTNA OPOROKA

KANSAS CITY, Mo. 11. marca.—Neki Friderik William Nordenholz je zapustil 88 centov med zarjavimi žebli, ki jih je imel v kovinasti posodi zraven postelje. Toda \$25,000 je zašil v žepu stare raztrgane suknje. Ta suknja pa je bila pod umazano posteljo, na kateri je ležal in umrl ob svojem 80. letu.

Nordenholz je zapustil oporoko in je zapustil svojemu nečaku in nečakinji nekeje v Kaliforniji vsake-mu po dolar, svoji protestantski cerkvi \$250, vse ostalo pa otroški bolnici v mestu Kansas.

ZADNJE VESTI

WASHINGTON, 11. marca.—Gen. Eisenhower, vrhovni poveljnik čet Atlantskega pakta, ima pooblastilo, da lahko rabi atomsko bombo kadarkoli in kjerkoli bi smatral za potrebno, da jo vrže in da povzroči razdejavanje pri sovražniku.

KEY WEST, Fla., 11. marca.—Predsednik Truman je podpisal ukaz, da se pristopi takoj k realizaciji pomorskega programa v okviru dveh milijard dolarjev odobrenega kredita. Gre za mogočno letalo-nosilko, ki bo imela 60,000 ton, in druge bojne ladje.

WASHINGTON, 11. marca.—Zaposlitev je dosegla najvišjo točko od leta 1947 dalje, ko se je začel izvajati obrambni program.

TOKIO, 11. marca.—Glavni stan gen. MacArthurja trdi, da je tifus prizadel kitajskim komunistom čez 20,000 smrtnih žrtev.

BEOGRAD, 11. marca.—Tito je govoril pred tisoč veterani zadnje vojne in je ponovno poudaril, da bo Jugoslavija, če bo treba, za svojo svobodo znova krvavela. Tito je napadel Stalina z imenom in s grenkim ponorčevanjem z njim.

Tito trenutno vodi tudi posele zunanega ministra, ker je Edward Kardelj obolen na influenco. Ta slučaj, namreč bolezen Kardelja, je hotela Moskva izriniti, češ, da se pripravljajo v Jugoslaviji popoln preokret zunanje politike v Ameriki orientirani. Tito je to zanikal in je poudaril, da je bil te dni sam bolan.

KANADA ZA JAPONSKO

OTTAWA, 11. marca.—Minister za zunanje zadeve L. G. Pearson je izjavil, da je Kanada pripravljena dovoliti Japonski njeno zopetno oborožitve, da si lahko zagotovi svojo lastno varnost proti eventualnemu komunističnemu napadu; o tem, da je obvestila druge velesile.

Seja direktorija

Jutri, 13. marca se vrši redna seja direktorija Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave. Pričetek ob 8. uri zvečer. Direktoriji so prošeni, da se udeležijo v polnem številu.

Odšel k vojakom

Prostovoljno se je javil k vojakom Donald J. Mah, 19 let star sin Mr. in Mrs. Anton Mah iz North Madison, Ohio. Odšel je k zračni sili. Želimo mu srečen povratek.

Jugoslavija je objavila "Belo knjigo"- da pripravljajo sovjeti napad na njo

SOVJETSKJE ARMADE NA MEJI; ALI NAJ POSREDUJE ZN?

BELGRAD, 10. marca.—Sovjetska zveza zbira svoje vojaštvo in orožje okrog jugoslovanskih meja, podžiga sodne satelitske države, da store isto, kar vse znači priprave za napad na Jugoslavijo in strmoglavljenje titovega režima.

To je obtožba Sovjetske zveze od strani belgrajske vlade.

"Bela knjiga" in dokumenti
Belgrajska vlada je objavila takoimenovano "Belo knjigo," ki ima 481 strani in jo predala javnosti. Belgrajska vlada trdi, da so v bližini jugoslovanskih meja močne sovjetske čete predvsem v Madžarski in Rumuniji, a istočasno mobilizira svoje balkanske satelite.

Kahki 2,000 obmejnih incidentov je ustvarilo itak že trajno vojno razpoloženje na jugoslovanskih mejah.

Sovjetska zveza izvaja obsežne vojaške operacije v smeri proti Jugoslaviji.

Na mejah Jugoslavije so Rusija in sateliti odstranili civilno prebivalstvo iz neposredne bližine, posejali minska polja, postavili španske jezdce, kopljeve zakope in zidajo podstave za topeve in težke strojnice. Sovjeti s sateliti gradijo nove ceste in letališča, kjer se močito trajno vežba za napad na Jugoslavijo. Istočasno se vrši močna protijugoslovanska propaganda v vrstah satelitskega in sovjetskega moštva.

Rumunija, Bolgarija in Madžarska kličejo po orožje nove rezerve in so daleko prekorale po mirovni pogodbi dopuščeno višino njihove oboroženosti.

V ozadju vsemu — Sovjeti

Rusija dobavlja svojim satelitom na Balkanu vsakovrstno orožje in satelitske države so prisiljene, da izdelujejo orožje po ruskih vzorcih, da se tako standardizira produkcija orožja, vseh povsod po obširni Sovjetiji. Sovjeti so povečali pritisk na Jugoslavijo s tem, da so poslali v bližini njenih meja sovjetske čete in to skozi leto 1949 in 1950. Te čete, ki se nahajajo v Rumuniji in Madžarskem v neposrednih bližinah jugoslovanske meje, nimajo značaja četa na prehodu, niti ne četa, ki naj bi čuvale ceste in železnice, ki vodijo v Avstrijo, kot je to predvidevano v mirovni pogodbi. Njihova navzočnost predstavlja direktni vojaški pritisk na Jugoslavijo. Drugači ni mogoče razlagati močnih sovjetskih oboroženih sil v neposredni bližini jugoslovanskih meja kot je to slučaj ruskih čet v Rumuniji in Madžarskem.

Satelitske države imajo vojaške svetovalce in učitelje v sovjetskih generalih, častnikih in vojaških strokovnjakih, vseh vrst moštva in orožja, istočasno pa uganjajo sovjetski maršali javno propagando zoper Jugoslavijo.

Slučaj pred Združene narode?

Vlada nadalje javlja, da mora biti jugoslovansko ljudstvo pripravljeno na vsak možni slučaj, ker mu tako veleva neizpodbitno ugotovljeno stanje na mejah. Združeni narodi imajo v svojem lastnem delokrogu dovolj opravka. Jugoslovanska vlada bo skušala zravnati te nevšečnosti po-

Zato je avstrijska mirovna pogodba ravno po ruski krivdi slej ko prej na mrtvi točki. Daljni vzrok pa ostane zadržanje jugoslovanske vlade s Titom na čelu.

Sovjetska zveza ne bo pripustila kake ponovne oborožitve Nemčije in je vrgla v svet parolo po splošni razorožitvi. To pa radi tega, ker se boji, da bi enotna in kolikor toliko oborožena Nemčija bila lahek protiutež njene moči v satelitskih državah, dasi gre za ogromno ozemlje in ogromno število prebivalstva, toda ne etnoga po narodnostih, gospodarstvu in socialnemu sestavu, vsekakor pa dovolj enotnega v želji po samostojnosti in sprostitvi sovjetskega trinoštva. Iz tega je končno razvidna silna važna vloga, ki je v sklopu vseh teh vprašanj, igra ravno Jugoslavija.

Jugoslavija in Amerika

Sovjeti dobro poznajo zvezo Jugoslavije z Ameriko. Ne glede na izredno močno jugoslovansko izseljeniško skupino v Ameriki, ki ima vidne delavce v ameriškem javnem življenju in dobre zveze z materjo domovino, pa so Jugoslovanci Amerikanci v dobrem spominu izza časa zadnje, za Jugoslovane osvobodilne vojne. Jugoslovanska propaganda dela stvarno, ko hoče te zveze kulturno in gospodarsko šepoglobiti. Učenje angleškega jezika v jugoslovanskih šolah je zelo razširjeno. Uporaba angleško pisanih znanstvenih pripomočkov in knjig v jugoslovanskem kulturnem in javnem življenju iz dneva v dan narašča. Tudi šolski sistem je objela propaganda. Pomladki Rdečega križa na jugoslovanskih osnovnih šolah naj dobijo zveze z osnovnimi šolami v Ameriki za izmenjavo pisem, skratka za utrditev stikov. Propagandni sistem je zasnovan na globoko in na daljšo dobo.

Sovjetom je nadalje znano, da so njihove armade v Jugoslaviji prebivalstvo le stale težka žrtvovanja, sovjetska soudeležba pri jugoslovanski upravi pa gospodarsko izmožganje. Dodatno pa je Amerika v obeh Jugoslovanih edina gospodarska sila na svetu, ki lahko nudi izdatno gospodarsko pomoč, katere je v prvi vrsti država potrebna.

Vsa ta dejstva so znana Stalinu in ker ne gre zlepa, naj bi šlo z grda, da se Tito uklone, podredi Moskvi in odtrga od Amerike.

Češki nadškof izgnan ali zaprt

PRAGA, 11. marca.—Češka komunistična vlada je objavila, da je izgnala iz Prage in iz nadškofijskega sedeža primata Češkoslovaške, praškega nadškofa Josipa Berana, ker da je bilo njegovo zadržanje napram cerkvenim zakonom, ki so v veljavi, negativno.

Na njegovo mesto je bil postavljen duhovnik Antonin Stehlik.

Cerkveni krogi v Pragi pa zatrjujejo, da se nadškof Beran nahaja v zaporu in da je pričakovati zoper njega procesa po vzgledu madžarskega primasa kardinala Mindszentija.

“ENAKOPRAVNOST”

Owned and Published by THE AMERICAN JUGOSLAV PRINTING & PUBLISHING CO. 8231 ST. CLAIR AVENUE CLEVELAND 3, OHIO Henderson 1-5311 — Henderson 1-5312 Issued Every Dry Except Saturdays, Sundays and Holidays

SUBSCRIPTION RATES—(CENE NAROČNINI) By Carrier and Mail in Cleveland and Out of Town: (Po raznašalcu in po pošti v Clevelandu in izven mesta): For One Year—(Za eno leto) \$8.50 For Six Months—(Za šest mesecev) 5.00 For Three Months—(Za tri mesece) 3.00

For Canada, Europe and Other Foreign Countries: (Za Kanádo, Evropo in druge inozemske države): For One Year—(Za eno leto) \$10.00 For Six Months—(Za šest mesecev) 6.00 For Three Months—(Za tri mesece) 3.50

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of Congress of March 3, 1879.

104

“TA JEZIK SE RAZUME”

Ameriški zgodovinarji pišejo in praktično življenje je potrdilo, da je res kar so ti znanstveniki pisali, da je namreč Amerika po državljanjski vojni, zlasti pa v 19. stoletju šla na pot, da najde sama sebe. Da zgradi kulturo v svoji državi, ki bo tipično ameriška, da privadi Amerikanca, da gleda na tipično ameriški način na življenje skratka, da ustvari “American Way of Life.” To se je Ameriki tudi v polni meri posrečilo.

Amerika je pretrgala in tu izkoreninila vse nepotrebne vezi, ki so jo vezale z angleškim oziroma britanskim konservativizmom in tradicijo. Niso se več ponavljali dogodki kot še okrog leta 1830, ko so stare britanske družine praznovale sicer na zunaj praznik 4. julija in se udeležile vseh potrebnih formalnih svečanosti, a so doma prižgale vse luči in v srcu z večjo toploto praznovali dan, ko je britanski kralj praznoval svoj rojstni dan.

Amerika se je otrsela evropske kontinentalne razruvanosti, ko je bilo politično življenje na tej celini razdeljeno na stranke in strančice, ki so se teple med seboj skoro do končnega uničenja, ko jim pa celota in skupnost usode niti ni lebdela pred očmi, kaj šele, da bi jo dejansko živeli in čutili:

In končno—ameriški človek si je dal zunanji izraz svoje notranjosti in življenja svobodnega državljana tudi v noši—modi. Naravno je, da raste ptiču iz telesa tako perje, kakor to odgovarja tej ptičji naravi in svrham. Vsa ko opiče posnemanje tujega bi bilo ne samo svrhi kvarno, ampak tudi smešno. Amerikanec je tudi na tem polju samobiten, svojstven, naraven. Povprečen evropski moški ali ženska, ki si da ukrojiti novo obleko, lahko gre v njej povod v evropskih prestolicah, ne da bi kdo kazal s prstom za njim. Če bi ne bilo razlike v jeziku in morda še kakih posebnih kretenj, bi ga nihče, čeprav v tujini ne smatra za tujca, nego enega izmed svojih. Če se pa pojavi kjerkoli po Evropi Amerikanec, ga bo vsakdo že po njegovi zunanosti spoznal za Amerikanca kot takega, ki to svojstveno “ameriško” tukajšnjemu življenju odgovarjajoče nosi povod seboj in se razodeva celo v njegovem oblačilu.

Amerikanec misli, da so taki kot on tudi ostali ljudje na svetu.

Amerikanec drugega jezika ni razumel. Omejimo se na zadnje svetovne dogodke, ki so nam še najbolj v svežem spominu.

Nemški imperijalizem je v prvi svetovni vojni brezobzirno potapljal vse, kar je na zemeljski obli prišlo v roke njenim podmornicam. Tudi življenja Amerikancev, tudi ameriško blago, ki ni imelo zvezo z svetovno vojno. Amerikanec tega jezika—ni razumel.

Po končani prvi vojni je prišel v Pariz na mirovno konferenco ameriški predsednik Wilson in hotel uveljaviti svojih znanih 14 točk, na podlagi katerih je Amerika stopila v prvo svetovno vojno in doprinesla ogromne tvarne žrtve. Idealist Wilson se je znašel v mreži britanskih in francoskih diplomatskih intrig, ki so šle za vsem nečem drugim, nego da se pokliče v življenje njegovih 14 točk. Predsednik Wilson, razočaran kot je bil, je odšel nazaj v Ameriko. Amerikanec tega jezika—ni razumel.

V Evropi, nastajajo absolutistične totalitarne verolomne države. Konferenca v Monakovem določil delitve Češko-slovaške, da se odtrga od nje severno ozemlje imenovano Sureti in priključi Nemčiji. Češka je življensko okrnjena. Vendar svet misli, da je bila ta sicer dragocena in teška, a vendar potrebna žrtve, da se ohrani svetovni mir. Hitler kot državni pogravar in vseomogočni diktator stranke je svečano izjavil: “Ne maram niti enega Čeha v nemški državi.” Se se je plazil okrog stegen in zračnega oboka odmev njegovih besed, ko je Hitler udril v Češko in jo Nemčiji podjarmil. Amerikanec tega jezika—ni razumel.

Sirom Evrope divja krvava vojna vihra. Ni več vojaške fronte, ker je fronta povsod: v zaledju kjer nastopajo pod pokroviteljstvom in na povelje Sovjetske zveze totalitarne stranke, ki odprejo notranjo fronto in se v imenu pristaštva otvori ogenj nad tistimi, ki niso pristaši te politične stranke. V vodstvu svetovne politike in v zavezniškem taboru se vršijo konference za konference, na katerih je vedno osebno navzoč tudi ameriški predsednik Roosevelt. Vse konference se v svojih sklepih niso izvajale, ker

UREDNIKOVA POŠTA

Veselica prinesla \$4.000 v prid domovini

San Francisco, Calif.—Prišel sem do zaključka, da je med jugoslovanskim narodom veliko zavednih in dobrosrčnih rojakov, ki se z dušo in telesom trudijo pomagati našemu narodu v Jugoslaviji. V zadnjem dopisu sem vabil rojake, da se udeležijo veselice, katera se je vršila 4. februarja. Delo ni bilo zastoj, kljub slabemu vremenu. Dež je padal, kakor bi ga iz škafla izlival, vendar je bila velika dvorana popolnoma izpolnjena. Žal, da ne morem zapisati, da so to bili naši Slovenci. (Čast tistim, ki so bili navzoči). Mi radi vidimo, da se naša imena svetijo v papirju, kadar je treba delati, se pa skrivajo. Sreča, da imamo nekaj ljudi, ki se ne bojijo delati ali žrtvovati čas in še finančno pomagati.

Ker so me imenovali za poročevalca, je moja dolžnost, da sem stvar in pošten. Ne bom se oziral na desno ali levo, pač pa šel po poti kakor sem jo začel. To je naša stara navada, da, kadar imamo posebno ali navadno priredbo, čakamo, da se dvorana napolni, ne da bi znali, koliko ljudi bo prišlo. Nič drugače ni bilo sedaj. Program bi se moral pričeti ob določenem času, brez ozira, koliko je navzočih. Na ta način bi se ljudje naučili, da pridejo o pravem času, in ne bi imeli prilike kritizirati, da se je program “preveč raztegnil.” (Pozno prične, pozno konča.)

Mr. Peter V. Knego, predsednik, je s kratkim govorom pozdravil navzoče in pojasnil pomen veselice. Govorili so: odvetnik Marovich, major Robinson, glavni zdravnik mesta in okraja San Francisco, J. C. Geiger, Mrs. Musanti, jugoslovanski konzul Ivančević in veleposlanik Popovich iz Washingtona, D. C. Da so bili navzoči s programom zadovoljni, je pokazalo aplavdiranje veselo razpoložene avdijence. Popoldanska kolekta je prinesla nad 700 dolarjev. Skupnega čistega dobička smo napravili okrog štiri tisoč dolarjev.

Na zaključni seji 2. marca smo zaključili in poslali v New York tri tisoč dolarjev, da kupijo za Jugoslavijo, kar je najbolj potrebno. Posebno priznanje zasluži bratje P. V. Knego, F. Kuchan in J. L. Krpan. V imenu pripravljalnega odbora se zahvalim listom Prosveta, Nova Doba, Enakopravnost in Glas Naroda, ker so nam veliko pripomogli do lepega finančnega uspeha.

Veliko je tudi pomagala Miss Milica Soldo, oglaševalka jugoslovanskega radio programa, ki za slišimo vsako nedeljo od 1.30 do 2.30, ostale dneve v tednu pa od 6 do 6.15 zvečer s postaje KLOK, San Jose, Calif. Ker je

ih Sovjetska zveza ni držala. Amerikanec tega jezika—ni razumel.

Počila je vojna na Koreji, dasi je obstojala medsebojna pogodba o vzajemnem zavezniškem opravljanju te države do normalnih časov. Tam, kjer vidijo Amerikanci svetlo, jim zatrujejo Sovjeti, da je črno in obratno. Tam, kjer se lomijo pogodbe kot prepelo in suho dračje, se očita verolomstvo na drugi strani. Tam, kjer je oborožitev, se hlina razorožitev. Amerikanec tega jezika—ni razumel.

V odtentkih, v malih curkih, kakor kaplje, ki posamezno tolčejo skozi oblake na tla in polje, je v to ameriško javnost začelo pronicati usodno spoznanje: saj za vsemi temi pojavi, za tem jezikom, ki ga jaz ne razumem, stoji v ozadju le končni cilj in sredstvo, ki se mu pravi—sila, moč.

V deželi, kjer ni bilo nikdar obvezne vojaške službe, kjer je vojak ali uniformiran policaj življenju nekaj tujega, se je v srcih in razumu narodnih predstavnikov, javnih delavcev v isti sapi kot vojaških poveljnikov, izvil enoten krik, krik spoznanja in potrebe tudi za Ameriko: naša sila in moč je edini jezik, ki ga in ki ga bo razumel sovražnik—Sovjetska zveza.

In ta jezik Amerikanec danes—razume.

gori imenovani program v čast vsem Jugoslovanom, ne morem razumeti, zakaj ga poleg bratov Hrvatov tudi naši trgovci ne podpirajo. Hvala tudi društvom, katera so darovala gotovo vsoto. S tem ni rečeno, da prenehamo nabirati darila. Treba bo naše delo podvojiti. Vsi, ki so pripravljeni pomagati, naj se oglašijo v Sokol Hall, 580 Eddy St., San Francisco, Calif., kjer bodo dobili nadaljna pojasnila in navodila. Kdor ima le malo narodnega čuta, se bo odzval našemu pozivu.

Peter E. Kurnick, poročevalca.

Ko prispe paket iz Amerike

O, to je veselja, ko prispe paket iz Amerike, ki ga je poslal dobi striček ali tetka, sestra ali brat. Mnogi izmed srečnih prejemnikov in dobrih pošiljateljev tam daleč za Oceanom, se niti ne poznajo, ali pa se poznajo po fotografiji, ki jo je že zelo porumenil čas.

Paketi prihajajo. Zadnji čas se je njihovo število zelo povečalo. Tudi vsebina se je spremenila. Dočim je bilo prej v njih največ razne obleke in drugih reči, ki se v Jugoslaviji še težko dobe, so zdaj večinoma živila, predvsem moka, sladkor in riž. Seveda poleg živil tudi danes še prihajajo čez veliko lužo šivalni stroji, kolesa, radioaparati itd., ki pa so seveda tudi v Ameriki precej dragi, zato jih lahko kupijo le tisti, ki jim je sreča v novi domovini posebno naklonjena.

V Sloveniji sprejme pakete pet carinskih postaj: v Sežani za Primorsko, v Mariboru in Dolnji Lečavi za Štajersko in Prekmurje, na Jesenicah za Gorenjsko ter v Ljubljani za Ljubljano in okolico, Dolenjsko in Belo Krajino. Večina izseljenecv pošilja pakete po Jugoslovanskem Rdečem križu. Tiste, ki gredo skozi ljubljansko carnišnico v večini primerov prevzema in dostavlja Rdeči križ Slovenije, ki je imel doslej vsakoletni promet 3,000 paketov letno, zdaj pa računajo, da se bo ta številka dvignila najmanj za 100 odstotkov. Če računamo, da ostale carnišnice za druge okraje v Sloveniji prav gotovo ne prejmejo na leto manj paketov kakor ljubljanska, lahko rečemo, da dobe svojci v Sloveniji od sorodnikov v Ameriki letno okrog 30,000 paketov.

“Paket smo dobili od tete iz Amerike,” pripoveduje Volkov Stanko iz Rožne doline. Okrog ust je ves rjav od čokolade. “Same dobre stvari so notri in še velika žoga.”

Šest otrok ima Volkova družina, šest majhnih čmrljev, ki bi neprestano radi jedli. In kadar pošlje teta iz Amerike “do-

bre stvari,” je razumljivo zanje velik praznik. Največ paketov je namenjenih v kraje, kjer je že od nekdanj bilo najmanj kruha in kjer ga je letos zaradi suše še manj. Tja, od koder so pred leti odhajali v tujino celi vlaki ljudi, ki so nosili svoje roke naprodaj za košček kruha. V Belo in Suho Krajino, Dolenjsko, Primorsko, v haloške vasi, v Prekmurje.

Stara mamka iz majhne dolenske vasi, ki so ji požgali domačijo, ubili dva sina, mož pa se ji je neozdravljivo bolan vrnil iz internacije, mi je solznih oči pripovedovala:

“Pomislite, 30 let že dela brat v Ameriki, v rudnikih koplje, siromak, zdaj pa nam je poslal paket. Pa ga nismo nič prosili. Sploh nismo vedeli, da še živi. Samo nekajkrat smo si v teh letih pisali. Saj veste, kako se kmečki človek težko spravi k pisani ju. Zdaj pa naenkrat dobimo paket in v njem sladkorja, kave, moke, pa še lepo židano ruto zam. Seveda smo zelo veseli. Koleg tega pa učinkujejo rentgenski žarki tudi na samo vnetno nabreklih odnosno prepojino, ki se prične vidno zmanjševati, dokler končno popolnoma ne izgine. Glavno je, da izpadejo lasje na bolezenskem torišču in to prav vsi do zadnjega. Brez tega ni ozdravljenja. Zato sodi vsak tak bolezenski primer na oddelke za kožne bolezni odnosno na specialne otroške oddelke.

Seveda niso vsi ljudje kakor ta mamka. Vmes je tudi nekaj špekulantov, saj pravi pregovor, da je v vsaki čredi tudi nekaj garjavih ovac. Sorodnikom pišejo obupna pisma, z najbolj črnimi barvami vse orisejo in opišejo samo za to, da bi dobili čim večji paket. Toda sreča je pač opoteča, to je že marsikateri od teh pametnjakovcevs izkusil na lastni grbi. Tudi mnogi rojaki iz Amerike niso tako kratkovidni, da ne bi pogruntali, kaj je res in kaj je pretirano. Tako je neka ženska iz Bele Krajine napisala bratrancu v Ameriko najbolj žalostno pismo, ki ga je zmogla. Potožila je, da pri nas nimamo niti soli. Hudo je bila potem razočarana in tudi jezna, ko ji je dobri bratranec, ki je vedel, da ima preskrbljene otroke, da tudi sicer na domačiji ne žive tako beraško in se je poleg tega še spomnil, kako je bil pred leti ogoljufan za dedščino, da je zato moral po svetu—poslal paket same soli.

Tudi v Ljubljani se smejemo neki ženski, ki jo vsi poznajo, da zelo rada pogleda v kozarec. Pisala je sorodnikom obupno pismo, vse mogoče in nemogoče težave in stiske je navedla in ti so ji res poslali dva zavoja sladkorja. Že naslednji dan je ta sladkor na trgu prodala, niti pretresla ga ni. Čez nekaj dni je pa skoraj ponorela, ko so ji pisali, da so v sladkor skrili dve zlati urici.

To sta dva primera iz zbirke nekaterih. Navedbi smo ju zato, da bodo naši rojaki v Ameriki razumeli, zakaj so morda nekateri pisma tako zelo črna in pesimistična napisana. Saj ne trdim, da nismo v stiski zlasti zdaj zaradi suše, toda tako črno, kakor rišejo nekateri iz same gole špekulacije, pa vendarle ni. Kdor dela, mu tudi tistega, kar potrebuje za življenje, ne manjka. Ocvrtih pišk in pečenih fazanov pa menda tudi v Ameriki ne jeste vsak dan.

Povdariti pa moramo, da takšnih ljudi ni veliko in so večinoma vsi, ki dobe pakete, teh res potrebni in tudi vredni. Zlasti družinam s številnimi otroci so poslana živila v veliko korist. Tako imajo tudi matere možnost pripravljati razne priboljške in dodatke, ki so jih otroci, ki imajo zaradi vojnih posledic zelo oslabel organizem, nujno potrebni.

Dr. Eman Pertl:

KOŽNE BOLEZNI V DETINSTVU IN OTROŠKI DOBI

Kožnih plesnob je več vrst. V naših krajih je najbolj razširjena lasna plesen, ki povzroča, kakor smo videli, povrhnjo lasno plesnobo, lahko pa tudi globoko. To je takrat, če vdre lasna plesen v sam lasni mešiček in nastane zaradi tega tako imenovana globoka lasna plesnoba. To je prav posebno značilna kožna bolezen pri otrocih; na lasišču nastanejo gomoljasta in pogačasta, satovju podobna bolezenska torišča. Ta vrsta kožne plesnobe traja lahko zelo dolgo, če ne pričemo pravočasno z načrtnim in umnim zdravljenjem. Najučinkovitejša zdravilo za globoko lasno plesnobo so rentgenski žarki, zaradi katerih prično lasje izpadati in s tem se izločajo iz lastnih mešičkov tudi same lasne plesni. Poleg tega pa učinkujejo rentgenski žarki tudi na samo vnetno nabreklih odnosno prepojino, ki se prične vidno zmanjševati, dokler končno popolnoma ne izgine. Glavno je, da izpadejo lasje na bolezenskem torišču in to prav vsi do zadnjega. Brez tega ni ozdravljenja. Zato sodi vsak tak bolezenski primer na oddelke za kožne bolezni odnosno na specialne otroške oddelke.

Kožnih plesnob je še več vrst, ki pa v naših krajih niso tako pogostne. Vendar pa moramo v tej zvezi omeniti še eno kožno plesnobo, ki jo opazamo tu pa tam v naših krajih, to je tako imenovana ščitavica (favus). Te bolezni je precej v Bosni in Makedoniji in je zato dobro, da poznamo o njej vsaj nekaj.

Priljubljeno mesto ščitavice je lasišče. Značilna vzbrst, ki se razvije na samem stajaju lasnega mešička, je zelo značilna in sestoji iz žveplastorumenne kraste, ki ima obliko ščitke ali boljše kitajskega klobuka, ki je obrnjen navzgor. Skozi ta ščitkev štril las. Več ščitkov se združijo sčasoma v večjo krasto, ki izgubi zavaljo tega značilno obliko ščitke, tako do vidimo končno bohotne sivkastorumenne krastave mase. Druga značilnost omenjenih vzbrst je ta, da zaudarjajo po mišjem seču. Ščitki pritiskajo na kožo, ki se sčasoma stanjša, tako da zaostanejo končno na mestih ščitkov in večjih krastavih masivov večje ali manjše brazgotine, torej večje ali manjše plesice. Po značilni osnovi vzbrsti, po ščitku, je bolezen dobila tudi svoje ime, namreč ščitavica. Bolezen lahko traja zelo dolgo, zlasti če je bolnik prepuščen sam sebi. Večinoma pa se pozdravi sam po sebi v letih spolne gdnosti. Verjetno zavirajo spolna pobudila samo plesen, tako da se končno preneha razmnoževati, s čimer je tudi konec bolezni.

Na kratko moramo omeniti tudi kožno jetiko, ki se začne večinoma že v otroških letih. To velja predvsem za tako imenovano jetično kožno mehčavico, ki ji po domače pravimo “škrofeljni”—škrufuloza. V svojem bistvu je to jetika bezgavk, ki sčasoma razpadejo, se razmehčajo in izpremenijo v sirasto maso odnosno srat gnoj, ki končno preje ovojnico obolele bezgavke. Gnoj pronicata skozi podkožje vse do kože, ki prav tako razpade in se na tem mestu preobrazo v razjedo z izpodjedenimi robovi. Takšne razjede trajajo zelo dolgo in se začelijo navezadnje s kazečimi, zelo značilnimi brazgotinami. Priljubljena mesta, kjer se najraje razvija jetična kožna bezgavkavica, so stranski deli vratu, pod brado, v nadključnični jamici itd.

Druga najpogostejša oblika kožne jetike je tako imenovani kožni “volk” ali navadni lupus. Ta oblika kožne jetike je prav tako bolezen mladih ljudi, ki se prične mnogokrat že v zgodnjem detinstvu, večinoma pa še v otroški dobi. Osnovna vzbrst pri kožnem “volku” je tako imenovana grčica, ki s časoma razpade in se preobrazo v značilno jetično razjedo. Več grčic se navadno združi v večje grčice, ki prej ali slej razpadejo. Na ta način propade precej kožnega tkiva in niso prereditni primeri, ko odpadejo zaradi omenjenega razpadanja jetičnih grčic zlasti tako imenovane štrline, n. pr. konica nosu, tihelj, končni členi prstov na rokah in nogah itd. Iz tega je razvidno, kako važna je čimprejšnja spoznava kožne jetike, se pravi, da čimprej pravilno ocenimo posamezne grčice in grčice, ki niso ničesar drugega kot kožna jetika. Mnogokrat dela razpoznavna težkoče, zato je nad vse važno, da takšnega bolnika čimprej pregleda zdravnik za kožne bolezni. To tem bolj, ker imamo danes danes zdravilo, tako imenovani vitamin D, ki pripomore v ogromni večini primerov v razmeroma kratkem času k ozdravljenju bolezni, ki sicer prizadelega tako iznakazi, da je skorajda družbeno nemogoče, n. pr. bolnik, ki je brez hosa in tudi sicer zelo iznakažen.

V veliko skupino kožnih bolezni v otroški dobi sestavljajo tako imenovane vnetne rdečine, ki so lahko samostojne kožne bolezni ali pa samo bolezenski znak kakšne druge akutne nazeljive splošne bolezni, kakor škrlatinke, ospic, noric itd. S temi poslednjimi se bavi posebno panoga zdravstva, namreč nauk o akutnih nazeljivih boleznih, zato se mi ne bomo z njimi podrobneje bavili. Samostojni bolezni sta lahko mnogobojna vnetna rdečina in bunkasta ali buličasta vnetna rdečina, ki sta si zelo sorodni in tudi po vzbrsteh dokaj podobni.

Mnogobojna vnetna rdečica se odlikuje po raznolikih vzbrsteh, ki so večinoma tarčaste oblike. Poudarek je na vnetnih bolezenskih izpremembah, zato vzbujajo pozornost vnetna rdečina, ki se preobrazo mnogokrat v mehurčke in mehurje, ki so razvrščeni navadno v obliki krugov ali kolobarjev, tako da nastane mnogokrat slika, ki je zelo podobna tarči. Zato bi lahko imenovali to bolezen po slovensko tudi tarčavica. Pravega vzroka te bolezni ne poznamo. Domnevajo, da je v zvezi z jetiko ali nemara tudi z revmatizmom. Češče jo opazimo spomladi in jeseni.

Pravkar omenjeni je sorodna druga kožna bolezen, ki jo imenujemo bunkasta vnetna rdečina. Na koži se popolnoma neprilagodno napravijo bunkaste odnosno buličaste izbokline, ki so zelo boleče, koža nad njimi pa vnetno rdeča. Priljubljeno mesto te kožne bolezni so koleni, redkeje stegna, nadlehtki odnosno drugi predeli človeškega telesa. Zanjjo velja skoraj isto kakor za mnogobojno vnetno rdečino, tako glede vzroka bolezni kakor tudi poteka in zdravljenja. Pri obeh moramo pregledati pljuča in napraviti vse ustrezne preiskave, da izključimo odnosno ugotovimo morebitno istočasno pljučno jetiko. Isto velja za morebitni istočasni revmatizem. Obe vnetni rdečini sta pogostejši predvsem v mlajših letih, nemalokdaj že v zgodnji otroški dobi.

Naročajte, širite in šitajte “Enakopravnost!”

IVO PIRKOVIČ:

Bilo je pod Gorjanci

V PASTI LASTNE BODEČE ŽICE

(Nadaljevanje)

Drugo noč po tistem se je na južni strani mesta vnela za železničnega ogrčenja borba, ki nas je prebudila iz spanja. O njej nismo mogli zvedeti nič natančnejšega.

Osemnajstega aprila se je polastil mesta čuden nemir. V upravi okrožnih zaporov so zavračali vso hrano, ki so jo kmetje in meščani prinašali jetnikom. Ljudje so si šepetali o miru, ki da ga na tihem sklepa premagana Italija. Karabinjerji, ki so zvečer zamenjali stražo, pa so nam povedali, da so ponoči večji del jetnikov odpeljali v Italijo.

Kakor je bila tisto leto zima nenavadna in le malo podobna našim pravim zimam, ko je zamereni mračni svet mesece prevezjen z nizkim sivim nebesnim pokrovom, tudi pomlad ni bila kmetu prijazna. Dan pred zadnjim aprilom je snežilo od jutra do večera; v mraku je bila pokrajina vsa božična. Kmetje so tarnali, da jim bo ozimina vrnila komaj seme. Ponekod so jo rajši preorali in njive posejali znova z jarim ječmenom, koruzo ali celo ajdo. Ljudem je iz oči gledal strah za kruh. "Vedno oči gledal strah za kruh," so jadikovali, "kruha pa manj in manj."

Ob pomladnem zatišju na frontah je Evropa nestrpno pričakovala, kaj nam prinesejo prihodnji meseci, tedni ali morda celo dnevi. Polni upanja smo pričakovali, da se bo zgodilo nekaj velikega in odločilnega. Laški dnevniki so nervozno ugibali o angloameriških namerah na celino. Nemci pa so zagotavljali, da ni na zahodu prav nobene nevarnosti.

Hitler je, od prestane strašne zime na vzhodni fronti se ves nemiren, v državnem zboru s hripavim glasom kričal, da se Angloameričanov ne boji, boljše veke pa da bo pregnal daleč od Evrope. Samo pregnal od Evrope, nič več premagal. "Naj se ta spopad konča kakor koli, Anglija bo na koncu doživela, da bodo njeni zavestniki močnejši od nje," je prekanjeno strašil britanske lorde. Ko je povedal, kako je bil na vzhodni fronti "priljubljen v nekaterih primerih nastopiti brezobzirno in z neizprosno neupogljivostjo" proti tistim, ki so pod strašnimi udarci ruske armade in "generala zime" obupavali, je od svojega naroda zahteval zase tiranske pravice:

"Pričakujem pa enega: da ni nemški narod da pravico, da neposredno nastopim sam vsakokrat, kadar bo šlo za njegov obstanek, in da ukrepam o vsem izključno po lastni presoji. ... Danes ni nič več drugega, kakor samo dolžnost. ... Zaradi tega zahtevam od državnega zbora, da mi da potrebno moč, da bom lahko ravnal tako, da bom slehernega prisilil, da bo korakal naravnost, in da odstranim vse škodljivce."

Blažnejš iz Braunaua, ki je terjal, naj mu dajo v roke nož, se je po starem zgledu nasilnikov dojel nazadnje še z glorio božjega ljubljena, ko je dramatično končal:

"Vsemogočnega pa prosim, naj gleda na moje delo kakor do sedaj. Prosim samo, da bi živel tako dolgo, kolikor je potrebno, da zmagam."

Hitlerjev govor, iz katerega

sta gledala zaskrbljenost in strah pred temno bodočnostjo ter slep fanatizem, pripravljen brezobzirno poteptal vse, kar bi se mu postavilo na pot blaznih sanj, ni bil za nas manjše zmagovalstvo od novic z domačih bojišč, kjer je takrat bobotno zelenela zgodnja pomlad naše osvoboditve. Sovražnikova zadrega se je razodevala tudi v naglem premikanju vojaških okrepitev na ogrožena bojišča. Čez železni most na Krki so z jurgrmeli dolgi vojaški vlaki in neskončne verige rumenih cistern s tekočim gorivom—smrdečo krvjo železnih robotov modernega vojskovanja.

Za prvi maj so Italijani poslali na ceste in ulice podeseterjene vojaške patrulje, ki so hodile previdno s puškami v rokah, kakor da gredo v napad. Vojska v vojašnicah je bila pod orožjem in pripravljena. Čez teden dni se okrepljene patrulje še vedno niso vrnile v vojašnice.

Strah, ki je preteče vstajal tudi na domačih bojiščih je delal sovražniku velike oči. V noči od 10. na 11. maj smo doživeli v mestu eno največjih okupatorjevih donkihotskih bojev s praznimi strahovi. Sredi noči—moralo je biti okoli 11—so nas prebudile puške na kandijski železniški postaji, kjer se je vsa stvar začela. Odgovorilo jim je nervozno streljanje v sosednem šmihelu. Oglasili so se bunkerji okoli naše bolnišnice. Nekaj minut pozneje so se kakor v razburjivem diredanju vročekrvnih prepirljivcev začele buditi klepetave lahke strojnice in resnejši takt težkih mitraljezov.

Zdelo se je, da se okoli mesta naglo širi ogenj borbe in da prodira tudi v mesto samo. V razburljivo dogajanje temne noči so začeli posegati topovi, najprej lahki, z njimi težki in metalci min. Utrjeni obrambni posadniki mesta se je vneval, kakor polit s petrolejem. Mesto se je spreminjalo v pekel neurja, v katerem se grom preliva v grom in blisk strelja v bliskom v eno samo utripanje pošastne nočne luči. Topovi so pregluševali pokanje pušk in strojníc. Lahki so bruhali granate v temo v jezno ritmu, težji počasneje, vmes pa so z zamolklim basom poredkeje in kakor preudarano udarjali najtežji. Bliski iz topovskih cevi so trgali in cefrali neprodno temo noči.

V strmini onkraj Krke, pod "vlakom" bornih bajtic dijaških gospodinj—meščani pravijo "na bregu"—so se proti nam užigali nagli plamenčki in mimo okna so mi kot apokaliptične žulželke sikale kroglice. Prvič v svojem življenju sem čisto od blizu poslušal to smrtno pesem. "Na bregu" je bila okupatorjeva druga obrambna črta, ki je svojim prvim položajem streljala v hrbet. Vsak trenutek smo pričakovali, kdaj se nam bodo skozi štriška okna, ki so gledala na tri strani neba, vsule svinčence.

Skozi odprta okna je prihajal zadušljiv smrad z gorelega smodnika. Zrak je postajal gost in težak in v temi se mi je zdelo, da se nam soba polni z dimom.

Pod oknom je izza vogla nekdo začel streljati s pištolo, kakor da se ščne zaganja v boj orjaških pošasti.

(Dalje prihodnjič)

V "Enakopravnost" dobite vedno sveže dnevne novice o dogodkih po svetu in doma!

V MARIBORSKIH PODJETJIH DELA 1.511 DELAVCEV-SPECIALISTOV

V 65 mariborskih podjetjih in tovarnah so komisije za prevedbe v 30 po večini lokalnih podjetij, podelile strokovne nazive 17.264 delavcem.

Gradivo o prevedbi kaže, da je od tega števila blizu 90% raznih stopenj strokovnih delavcev, od teh največ priučnih in polprijučnih. To je razumljivo, saj se v letih po osvoboditvi v krajših tečajih priučilo veliko število delavcev, ki so prišli v industrijo s podeželja.

Doslej najvišji možni naziv—specialist—je dobilo 1.511 delavcev, kar je 10 odstotkov vsega delavstva. Največ specialistov je v dveh največjih mariborskih tovarnah, v mariborski tekstilni tovarni (MTT) in tovarni (TAM), od lokalnih podjetij pa jih imata največ mestno komunalno in mestno gostinsko podjetje.

Med specialisti je mnogo delavcev, ki imajo sposobnosti in pogoje za višje nazive, ki jih bodo dobili, ko bodo položili potrebne izpite. Tako so komisije v tovarnah in podjetjih ugotovile, da ima pogoje za naziv višjega specialista 311 delavec, za naziv mojstra 160, za naziv večkratnega mojstra pa 18 delavcev.

Samo nekaj imen delavcev, ki imajo pogoje za naziv večkratnega mojstra: v tovarni "Svaty" strojni ključavničar Srečko Helničič, v podjetju "Kristol" steklobrusilec Vladimir Blaj, v "Remontu" Ludvik Hoj, v mariborski livarni topilec Herbert Angljatner, v predlinici in tkalnici par dva delavca—predilski mojster Jože Petelinšek in ključavničar Leopold Lešnik.

To so povečini imena delavcev, ki so v prvih vrstah borcev za plan, imena najzaslužnejših udarnikov, racionalizatorjev in novatorjev. Nasploh ima največ strokovnih delavcev tovarna avtomobilov, saj jih ima na primer od 318 specialistov kar 49 pogoje za naziv višjega specialista, 44 delavcev pa pogoje za naziv mojstra.

Zanimivo in poučno sliko kažejo tudi podatki o razvrstitvi delavcev v plačilne razrede. Največ delavcev—nekaj manj kot polovica—je razvrščenih v četrtri, peti in šesti plačilni razred. Če enostavna in površna primerjava pokaže, da so delavci v lokalni industriji sorazmerno razvrščeni v višje plačilne razrede. Seveda pa bodo to dokončno ugotovile šele podrobnejše analize, ki bodo vsakakor koristne tako za ureditve sistema plač kot za problem delovne sile sploh.

Nekaj besed še o posebnih pogojih dela, ki so jih komisije sproti za vsakega delavca posebej ugotavljale ob prevedbi. Na podlagi analize posebnih, to je težkih pogojev dela bo mestno poverjeništvu za delo vsekakor laže in hitreje odkrivalo nepravičnosti.

Nekaj besed še o posebnih pogojih dela, ki so jih komisije sproti za vsakega delavca posebej ugotavljale ob prevedbi.

O naših štirinogatih detektivih

Vsi smo že slišali ali brali o tako zvanih krvnih psih (bloodhounds), ki so nepreosljudivi v zasledovanju oseb. Njihova označba in pa dejstvo, da se jih dostikrat porablja za zasledovanje morilcev in drugih zločincev, dajeta tem našim štirinogatih prijateljem nekaj povsem nezaslužen slab sloves. Označba krvni psi izhaja iz dejstva, da so polnokrvni, vzgojeni iz pasme St. Hubert, ne pa, da so krvoločni. Te vrste psi so sploh zelo prijazni po naravi in ne napadejo nikogar, niti zločinca, katerega zasledujejo. Njihova edina želja in "ideja" jim je poverjeno, in, ko jo najdejo, ji od veselja ližejo roke. Zakaj je bilo treba dotično osebo iskati, o tem ne razmišljajo.

Za krvne pse morejo kvalificirati le čistokrvni psi dotične pasme in to le po dolgih vajah in učenju. Učiti jih začnejo, ko so eno leto ali poldrugo leto stari, in dajejo jim vedno težje "naloge." Vselej, kadar pasji učeneč iskano osebo najde, dobi nagrado v obliki primernega prigrizka. Izvežbanemu psu je treba samo dati poduhati kak predmet, ki ga je iskana oseba rabila, pa jo bo sledil milje in milje, četudi je sled stara 24 ur ali več. Vodniki psa navadno ne izpuščajo, ampak ga držijo na vrstici tekem zasledovanja.

Z gojenjem in vežbanjem krvnih psov se ukvarjajo nekateri zasebniki v Zedinjenih državah. V služaja potrebe si oblasti izposojujejo krvne pse za iskanje določnih oseb. To je včasih zvezano z velikimi stroški; včasih je treba pse in njihove vodnike prenesti v letalih tisoče milj daleč. S krvnimi psi si večkrat uspešno pomagajo pri iskanju otrok, ki so se izgubili v gozdih. Največkrat pa ti štirinogati detektivji zasledujejo morilce, roparje in druge "prvorstne" zločince. Kadar se zločinci poslužujejo avtomobilov, jim psi seveda ne morejo slediti, toda

MI IMAMO takojšnje kupce za vašo hišo za eno ali dve družini, od \$10,000 do \$20,000. V Euclidu ali severno-vzhodnem delu. Točna in poštena posluga. Govorimo slovensko. BEACHLAND REALTY 767 E. 185 ST. IV 1-1012

PAGE REALTY CO. 15525 LAKE SHORE BLVD. KE 1-4867 KE 1-2326

RAZNO Moški in ženske, ki morajo nositi OPORE (TRUSSES) bodo dobro postreženi pri nas, kjer imamo moškega in ženskega, da umerita opore. MANDEL DRUG CO. Lodi Mandel, Ph. G., Ph. C. 15702 Waterloo Rd. — IV 1-9611

DVOJICA z dvema otrokoma išče stanovanje s 4 ali 5 sobami. Plačajo primerno najemnino in bodo sami papirali. Pokličite RE 1-6925

TEKOM ČASA, ko se zobozdravnik Dr. J. V. ZUPNIK nahaja na St. Clair Ave. in East 62nd St., je okrog 25 drugih zobozdravnikov v tej naselbini prakticiralo in se izselilo, dočim se dr. Zupnik še vedno nahaja na svojem mestu. Ako vam je nemogoče priti v dotiko z vašim zobozdravnikom, vam bo Dr. Zupnik izvršil vsa morebitna popravila na njih delu in ga nadomestil z novim. Nam ni treba imeti določene dozvola. Njegov naslov je **Dr. J. V. ZUPNIK** 6131 ST. CLAIR AVENUE vogal East 62nd Street; vhod samo na East 62nd Street. Urad je odprt od 9.30 zj. do 8. zv. Tel. ENdicott 1-5013

OBLAK MOVER
Se priporoča, da ga pokličete vsak čas, podnevi ali ponoči. Delo garantirano in hitra postrežba. Obrnite se z vsem zaupanjem na vašega starega znanca **John Oblaka** 1146 East 61st St. - Henderson 1-2730

včasih poberejo tudi "pretrganost" sled, če jih vodniki po slutnji privedejo do kraja, kjer se sled spet prične. Kako morejo psi slediti "vonju" iskane osebe, dosedaj še noben učenjak ni mogel ugotoviti. Vseh vrst psi imajo visoko razvit čut "duhanja," toda pri krvnih psih je ta talent še prav posebno razvit. Ta možnost je dolgo gojeni pasmi krvnih psov prirojena, izuriti pa se mora z dolgim in potrpežljivim vežbanjem. Psi raznih vrst so že od nekdanj cenjeni kot zvesti prijatelji in pomočniki človeka, krvni psi so pa še posebno koristna vrsta. Škoda, da se jih drži tako neprimerno ime.

—NOVA DOBA

Društveni koledar

MARCA
17. marca, sobota — Veselica krožka št. 2 Prog. Slov. v SND

24. marca, sobota — Veselica Slov. nar. čitalnice v SND

25. marca, nedelja (Velikanoč) — Ples društva Spartans št. 576 SNPJ v SND

30. marca, petek — Ples Johny Pecon in Lou Trebar v SND

31. marca, sobota — Veselica društva Danica št. 11 SDZ v SND

31. marca, sobota — Plesna veselica društva Nanos št. 264 SNPJ v Domu zapadnih Slovencev, 6818 Denison Ave.

APRILA
1. aprila, nedelja — Prireditev Gospodinjskega odseka AJC in dram. dr. Naša zvezda v AJC na Recher Ave.

6. aprila, petek — Ples Wagon kluba v SND

HIŠE NAPRODAJ
NAPRŌDAJI
Zidano poslopje, popolnoma v dobrem stanju; s trgovino z zganjem in pivom, v slovenski naselbini. Za podrobnosti se poizve pri **JOHN KOVAČIĆ** 6603 ST. CLAIR AVE.

HIŠA NAPRODAJ
V Euclidu blizu Slov. doma; za sro družino, 6 sob lesena hiša; plinski foznez, avtomatični vodni grelec, dve garaži, velika lota. Če se zanimate, prinesite vplačilo, ker ne bo dolgo trajala. Lahko takoj prevzamete. Cena \$12.600.

PAGE REALTY CO.
15525 LAKE SHORE BLVD. KE 1-4867 KE 1-2326

RAZNO
Moški in ženske, ki morajo nositi OPORE (TRUSSES) bodo dobro postreženi pri nas, kjer imamo moškega in ženskega, da umerita opore. MANDEL DRUG CO. Lodi Mandel, Ph. G., Ph. C. 15702 Waterloo Rd. — IV 1-9611

DVOJICA
z dvema otrokoma išče stanovanje s 4 ali 5 sobami. Plačajo primerno najemnino in bodo sami papirali. Pokličite RE 1-6925

7. aprila, sobota — Proslava 25-letnice društva sv. Cecilije št. 37 SDZ v SND

7. aprila, sobota—Veselica društva Brooklynski Slovencev št. 48 SDZ v Domu zapadnih Slovencev, 6818 Denison Ave.

8. aprila, nedelja — Koncert Glasbene Maticice v SND

13. aprila, petek. — Ples kegljačev cerkve sv. Pavla v SND

15. aprila, nedelja. — Koncert zbora Abrašević v SND

20. aprila, petek — Ples Hrvatsko-ameriškega mladinskega kluba v SND

21. aprila, sobota — Veselica društva Lipa št. 129 SNPJ

22. aprila, nedelja—Pomladanski koncert zbora Adria v AJC, Recher Ave.

27. aprila, petek — Ples Golden Gophers kluba v SND

28. aprila, sobota — Proslava 25-letnice društva Martha Washington št. 38 SDZ v SND

DELO DOBIJO MOŠKI

Cutter Grinders
9 UR NA DAN
5 DNI V TEDNU
PLAČA OD URE
FERRO MACHINE & FOUNDRY INC.
3155 E. 66 ST.

COLD HEADER OPERATOR
Waterbury Toggle
Solid die machine
Podnevi; plača od ure.
THE AMERICAN SCREW PRODUCTS CO.
2470 E. 93 St.

Tovarniški delavci
za opekarno
Izkušnja ni potrebna
Dobra plača od ure in nadurno delo
THE EUCLID SHALE BRICK CO.
EAST 289th STREET (od Euclid Ave.) WICKLIFFE, OHIO

DELO DOBIJO ZENSKE
B I L L E R
Graduantinja višje šole ali z izobrazbo trgovske šole; izkušnja ni potrebna, toda v pomoč. Treniramo. Stalno delo, prijetne delovne razmere. — Stalna plača.
The Consolidated Iron & Steel Mfg. Co.
1290 E. 53 St.
severno od St. Clair Ave.

C. P. T. Klerkinje — tipkarice Stenografke
18 - 25 LET STAROSTI
Stalno delo v naših modernih pisarnah.
40 ur tedensko. Stalna plača.
THE CLEVELAND PNEUMATIC TOOL CO.
3781 E. 77th St. (od Broadway)

PISARNIŠKO DELO
Dekleta, ki se zanimajo za pisarniško delo v prijetnem ozračju, z dobro plačo, se sprejemajo za intervju za splošno knjigovodstvo tipkanje plačilni oddelek stenografke
Uposljevalni urad odprt od ponedeljka do sobote od 8. do 4.30.

THE WHITE MOTOR CO.
858 E. 79 ST.

29. aprila, nedelja — Koncert zbora Zarja in Slovan v SND na St. Clair Ave.

5. maja, sobota — Veselica društva sv. Ane št. 4 SDZ v SND

6. maja, nedelja—Koncert zbora Triglav v Sachsenheim dvorani na Denison Ave., — plesna veselica v Domu zapadnih Slovencev.

11. maja, petek — Ples Merry-makers kluba v SND

12. maja, sobota — Veselica društva sv. Katarine št. 29 ZSZ v SND

DELO DOBIJO MOŠKI
MLAD FANT.
star 16 do 18 let, ki se želi učiti pekarstva, ali pa starejši moški, dobi delo pomoči.
HOFFMAN BAKING
10522 Cedar GA 1-8317

DELO DOBIJO MOŠKI
C. P. T. DRAFTSMEN ENGINEERS—JUNIOR
Imamo nekaj služb na razpolago v našem inženirskem oddelku za delo na letalskih zavorih. 5-dnevni tednik. Dobra plača.

C. P. T. TOOL DESIGNERS
Imamo službe za kvalificirane delavce na jig in fixture delu. — Dobra plača.

C. P. T. TOOL ROOM MAŠINISTI
TOOL AND CUTTER BRUSAČI
ENGINE LATHES
Visoka plača od ure

C. P. T. PIPE FITTERS
MACHINE REPAIR MEN
Morajo imeti izkušnja v industrijski delavnici. Visoka plača od ure.

C. P. T. VAJENCI
Intervuiramo moške z mehanično zmožnostjo, ki se v resnici interesirajo postati izurjeni mašinisti. Oni, ki so izbrani, bodo morali posetiti šolo za posebno treningo in morajo biti pripravljeni delati katerikoli št. št., ki jim je določen. Zglasite se v našem uposljevalnem uradu za osebne intervju in zvedite več o našem programu za vaje. Visoka plača od ure.

C. P. T. SANDBLASTERS
Morajo biti izurjeni na delu na Tangborn Room blast in hand blast strojih. Visoka plača od ure.

C. P. T. TEŽAKI
VOZAČI ROČNIH TRUKOV
Do 50. leta starosti. Stlano delo. Plača od ure.

C. P. T. ENGINE LATHES
MILLING MACHINES
TURRET LATHES
RADIAL DRILL PRESSES
CARBIDE TOOL GRINDERS
SNAGGERS
O. D. BRUSAČI

Si morajo sami vzpostaviti delo in obratovati stroje. Visoka plača od ure.

Uposljevalni urad odprt dnevno 8.15 do 5. zv., ob sobotah 8. do 12.
THE CLEVELAND PNEUMATIC TOOL CO.
3781 EAST 77th STREET (od Broadway)

MIMI MALENEK KOVINARJI ROMAN

Toplo sonce prvih aprilskih dni leta tisočdevetstoenaštiri...

Tako sta jo dojela tudi vojaka prostaka, Lavtizarjev Miha in Tičarjev Tone...

Res! Železniška proga je bila prazna, noben vlak ni drčal po njej...

Se tisti hip je videl vse domače pred seboj, kot bi bili živi in bi se nikoli ne bil ločil od njih...

Ze njegovi prvi mladostni spomini so bili zvezani s tovarno. Miha je bil najstarejši...

Oči ni mogel odtrgati od gozda tovarniških dimnikov in pustega, dolgega nasipa iz žlindre...

Tone ob njem je s srcem in očmi bolj iskal veliko sivo tovarniško hišo...

novala priletna mati, kot pa tovarno. Zato je šele čez čas...

"Kranjska industrijska družba je vendar nemška. Potem veš, zakaj ni nobena bomba padla nanjo...

Mihi so se zdele Tonetove besede suhoparne, preračunane. Tak je bil Tone vedno...

"Saj je res premalo! Kar poglej otroke!" je odgovarjala mati. Moževa misel ji ni bila tuja...

To je bila temna stran tovarne, ki pa mladega Mihe ni oplašila toliko, da bi sam ne postal delavec...

Med povprečnimi državljanji prevladuje mnenje, da je odprava 13-letne prohibicije...

V deželi je dovolj legalnega žganja in drugih alkoholnih pijač...

"Hitler bo prišel, pa tudi šel, ni hudč!" Miha je tiščal puško k sebi in se bal, da bi kdo po njegovih narejenih držal...

Miha je tiščal puško k sebi in se bal, da bi kdo po njegovih narejenih držal...

ga prenesel na drugi kup. Z glasnim žvenketom ga je izsul...

"Kaj le počneš?" je oštevala očeta. "Se z dela te bodo spodili! Čemu stavkate? Veseli bi bili, da imate delo!"

Oče Lavtizar je odgovarjal prizanesljivo, kakor bi poučeval otroka:

"Mati, ti tega ne razumeš! Po tvojem bi ne smeli stavkati. Kadar pa ti prinesem plačo, vedno vzdihuješ, da premalo zaslužim."

"Jeziš se, mati, ko bodo moralni dodati, boš pa vesela," je menil oče.

Pa niso dodali, skoraj nikoli ne. Po stavki je oče molče hodil na delo, mati pa je godrnjala, da je šel zaslužek za ves čas stavke po vodi.

Tudi Miha je stavkoval za boljše plačo in boljše delovne pogoje, z drugimi vred se je boril proti tovarniški upravi...

"Naša tovarna se stoji!" Tudi Toneta je vleko domov. Odložil je puško, odpel vojaški pas...

"No, če sem jo prinesel do doma, je nisem zato, da bi jo oddal Nemeem," je odvrnil Miha.

"Zdaj pa le domov," je odločno rekel Tone. Nekaj časa sta šla skupaj...

"Hitler bo prišel, pa tudi šel, ni hudč!" Miha je tiščal puško k sebi in se bal, da bi kdo po njegovih narejenih držal...

Miha je tiščal puško k sebi in se bal, da bi kdo po njegovih narejenih držal...

Uncle Sam Says

There is a job to be done and every American citizen has been asked to do his share...

"Jugoslavije ni več. In kako hitro je propadla! Kako homo živelj, ko bodo prišli Nemci?"

Zjutraj se je Miha točno ob pol šestih, kakor je bil vaje, zbudil...

Med povprečnimi državljanji prevladuje mnenje, da je odprava 13-letne prohibicije...

V deželi je dovolj legalnega žganja in drugih alkoholnih pijač in pivec niso odvisni od nelegalnih žganjekuhov...

Nelegalno kuhanje žganja

Med povprečnimi državljanji prevladuje mnenje, da je odprava 13-letne prohibicije...

KAYNEE sport srajce za dečke mere 4 do 12 \$2, \$2.50 sport in praznični vzorci mere 12 do 20 \$2.75, \$3.95 bele in različne barve mere 13, 13 1/2, 14 in 14 1/2 \$2, \$2.50, \$2.95, \$3.50 velika izbira v zanesljivi slovenski trgovini FRANK BELAJ 6205 - ST. CLAIR AVENUE

ZAVAROVALNINO proti ognju, tatvini, avtomobilskim nesrečam, itd. preskrbi Janko N. Rogelj 6208 SCHADE AVENUE Pokličite: ENDicott 1-0718

nja in nekaterih drugih alkoholnih pijač. Izdelava opojnih pijač ni prepovedana ali protipostavna...

Prvi federalni davki na whiskey so bili naloženi že leta 1792, kar pomeni, da so skoro tako stari kot naša republika...

To je vzrok, da je še vedno mnogo nelegalne produkcije opojnih pijač. Posebno velja to za naše južne države...

Razume se, da so federalni agenti neprestano na lovu za producenti in prodajalci žganja...

Nelegalno koruzno žganje kuhajo posamezni farmerji iz svojih pridelkov...

Nelegalno koruzno žganje kuhajo posamezni farmerji iz svojih pridelkov...

KAYNEE sport srajce za dečke mere 4 do 12 \$2, \$2.50 sport in praznični vzorci mere 12 do 20 \$2.75, \$3.95 bele in različne barve mere 13, 13 1/2, 14 in 14 1/2 \$2, \$2.50, \$2.95, \$3.50 velika izbira v zanesljivi slovenski trgovini FRANK BELAJ 6205 - ST. CLAIR AVENUE

zo v obliki žganja; prevoznik dobro zasluži; odjemalec v mestu lahko prodaja žganje po nizki ceni...

Federalni agenti seveda lovijo žganjekuhe, prevažalce in odjemalce nelegalnega alkohola...

Chicago, Ill. BUSINESS OPPORTUNITY GOOD BUY - Quick Sale - Restaurant, plate lunch room, seats 24, short orders...

RESTAURANT - New Good location - Easy to operate N. W. - Reasonable Call: SPring 7-0760 between 8 a. m. and 4 p. m. CO 7-1079

HELP WANTED - Domestic GENERAL housework - plain cooking. No laundry. Own room and bath...

COMFORTABLE Home offered to right person. Responsible practical nurse to take care of elderly person. DELaware 7-3997

RESPONSIBLE Woman, 45-60, to take complete charge of household. Parents-business owners...

LOVELY HOME - 3rd floor quarters offered to responsible couple, 45 - 60. Husband, good driver and gardener...

HELP WANTED - MALE A BETTER POSITION AND PERMANENT IN VITAL DEFENSE PLANT Design Draftsman

JOHNSON FARE BOX CO. 4619 N. RAVENSWOOD AVE. FEMALE HELP WANTED EXPERIENCED Woman for general housework...

CHICAGO MOTOR CLUB Policy Writers 5 DAY WEEK LOOP INSURANCE FIRM See Baird Brown - Room A-393

EXPERIENCED Woman for general housework. Own room and bath. Pleasant home on the Beach. 3 adults. References. Phone Wilmette 555 COLLECT

FEMALE HELP WANTED SWITCH BOARD OPERATOR YOUNG WOMAN - HIGH SCHOOL GRADUATES WITH P. B. X. EXPERIENCE TO BECOME PERMANENT MEMBER OF OUR STAFF 37 1/2 HOURS - 5 DAY WEEK R. R. DONNELLY & SONS CO. 2137 CALUMET AVENUE Miss Briggs - Phone CALumet 5-2121

Pri nas radevolje PRIPRAVIMO ZDRAVILA ZA POSILJKE V JUGOSLAVIJO 15702 WATERLOO ROAD MANDEL DRUG CO.

FOR - CHICAGO and all sections of the Midwest OUR ADVERTISING REPRESENTATIVES are the Chicago Advertising Co. 139 N. CLARK ST. CHICAGO, ILL. DEarborn 2-3179

WANTED TO RENT RESPONSIBLE Business Woman - Mother desperately need 3 room unfurnished apartment...

INDUSTRIAL Engineer, wife, baby need 2 bedroom unfurnished apartment. Commuting district 53 and Western. Moderate rental. Mr. Coldren. GRovehill 6-6800 After 5, VAN Buren 6-7500

YOUNG COUPLE - Little child, need 5 room unfurnished apartment. N or NW or suburb. Moderate rental. GLadstone 3-6154

RESPONSIBLE Mother (Widow), 7 adult children, 4 employed, need 6 room unfurnished apartment. 3-4 bedrooms or home. Berwyn or Cicero N. W. Moderate rental. LAWndale 1-1210

BECAUSE of Barry Ave. Fire, I need place to live. 1 child. Desperately need 3-5 room unfurnished apartment N or W. Days BELmont 5-9503 Evenings AVenue 3-7266

RESPONSIBLE Business Man, wife, adult daughter, need 4-5 room unfurnished apartment. Good location SW. Moderate rental. ABERdeen 4-2055 or BOulevard 8-8100 extension 247

RESPONSIBLE Manager, employed wife, desperately need 3-4 room unfurnished apartment. Non-drinkers. Good location N. Prefers Evanston. Please call J. O. Salmonson, Mgr. Commonwealth Loan Co., 624 1/2 Davis St., Evanston. - GReenleaf 5-5133

HELP WANTED WORK NEAR HOME TYPIST General Official Work Touring Counselor Permanent - 5 Day Week Some Evening Work Free Hospitalization and Life Insurance Mr. Davenport FR 2-1818

CHICAGO MOTOR CLUB Policy Writers 5 DAY WEEK LOOP INSURANCE FIRM See Baird Brown - Room A-393

EXPERIENCED Woman for general housework. Own room and bath. Pleasant home on the Beach. 3 adults. References. Phone Wilmette 555 COLLECT

FEMALE HELP WANTED SWITCH BOARD OPERATOR YOUNG WOMAN - HIGH SCHOOL GRADUATES WITH P. B. X. EXPERIENCE TO BECOME PERMANENT MEMBER OF OUR STAFF 37 1/2 HOURS - 5 DAY WEEK R. R. DONNELLY & SONS CO. 2137 CALUMET AVENUE Miss Briggs - Phone CALumet 5-2121

EXPERIENCED Woman for general housework. Own room and bath. Pleasant home on the Beach. 3 adults. References. Phone Wilmette 555 COLLECT

FEMALE HELP WANTED SWITCH BOARD OPERATOR YOUNG WOMAN - HIGH SCHOOL GRADUATES WITH P. B. X. EXPERIENCE TO BECOME PERMANENT MEMBER OF OUR STAFF 37 1/2 HOURS - 5 DAY WEEK R. R. DONNELLY & SONS CO. 2137 CALUMET AVENUE Miss Briggs - Phone CALumet 5-2121

EXPERIENCED Woman for general housework. Own room and bath. Pleasant home on the Beach. 3 adults. References. Phone Wilmette 555 COLLECT

FEMALE HELP WANTED SWITCH BOARD OPERATOR YOUNG WOMAN - HIGH SCHOOL GRADUATES WITH P. B. X. EXPERIENCE TO BECOME PERMANENT MEMBER OF OUR STAFF 37 1/2 HOURS - 5 DAY WEEK R. R. DONNELLY & SONS CO. 2137 CALUMET AVENUE Miss Briggs - Phone CALumet 5-2121